

Milionářská daň po francouzsku

PAVEL RYSKA

Napadlo by Vás někdy, že existuje daň, která Vás bude v pravidelných intervalech až do smrti zdaňovat za jednu a tu samou věc, kterou jste si kdysi v minulosti koupili? Může to vypadat jako dost děsivá představa, jelikož přes všechno absurdní zdaňování, které v České republice máme, jsme zvyklí, že se většinou výdělek či nakoupené zboží daní jen jednou. V některých zemích západní Evropy však existuje daň, která svým principem tuto zásadu jednoznačně popírá a sama je definována jako - de facto - nekonečná daň.

Francouzská *Impôt de solidarité sur la fortune* („Solidární daň z velkého jmění“) je právě takovou daní: není to daň z toku vašich příjmů, ale daň ze stavu vašeho majetku. Jinými slovy, přestože samozřejmě zaplatíte za jakýkoli výdělek vysokou daň z příjmu a dále daň z přidané hodnoty či spotřební daň za cokoli, co si za vydělané peníze koupíte, platíte dále i „Solidární daň z velkého jmění“, pokud se celková hodnota všeho, co vlastníte, dostane nad určitou mez. Tato daň však není jednorázová. Platí se každý rok bez ohledu na to, zda jste v tomto roce vůbec něco vydělali

či jak velké daně z příjmu jste už zaplatili. Platíte stále za totéž, co vlastníte třeba už dlouho.

Ačkoli tato daň existuje ve Francii již od roku 1982, stala se znenadání tématem prezidentských voleb. Podnětem bylo rozhodnutí Johnnyho Hallydaye, dlouhodobě nejslavnějšího a nejbohatšího zpěváka ve Francii, opustit natrvalo zemi a přestěhovat se do Švýcarska. Jediným důvodem, který zpěvák udal, byla nehoráznost milionářské daně (k *daňové emigraci Hallydaye viz LF leden 2007, pozn. ed.*).

Jak taková daň na francouzském příkladě funguje? Hranicí je 760 000 euro. Každé euro navíc, které na konci roku v jakékoli formě vlastníte, se dále zdaní. Od této hranice existuje 6 pásem, přičemž v nejnižším pásmu je daň 0,55 % a v nejvyšším (pro majetek nad 15 810 000 euro) je 1,80 %. Mohlo by se zdát, že takové procento ve srovnání s daní z příjmu není mnoho. Avšak díky principu nekonečnosti této daně to mnoho je.

Představte si člověka, který pilně pracuje a v 50 letech se rozhodne ukončit pravidelné příjmy a odejít do důchodu.

Znamená to, že přestává platit daň z příjmu, jelikož už žádné příjmy nemá. Ale pokud pracoval „moc“ a je „příliš“ bohatý, bude platit milionářskou daň i nadále. Dejme tomu, že se nachází v nejvyšším pásmu a bude tak platit do konce svého života, řekněme do 80 let, každoročně 1,80 % ze jmění v nejvyšším pásmu. Co mu z takového jmění po 30 letech placení daně zbude? Když odečteme každý rok z celku 1,80 %, po 30 letech nám zbude jen 58 % z toho, co jsme původně měli. Jinými slovy, aniž byste cokoli vydělávali, stát Vás během třicetiletého důchodu připraví téměř o polovinu toho, co jste si předtím našetřili. Ani po smrti však příběh nekončí: po zaplacení daně dědické budou samozřejmě dědicové platit i nadále, a to až do momentu, kdy se původní jmění smrskne natolik, že se dostane do nezdanitelného nejnižšího pásma. Až potom je od daně klid.

Ještě smutnější je příběh jednoho francouzského farmáře, který vlastnil velké pozemky. Ačkoli tyto pozemky používal pouze k zemědělským účelům, jak mu velela

(Pokračování na str. 2)

DAŇOVÉ RÁJE

V této rubrice představujeme státy, které konkurenčním přístupem ke zdanění a vysokou prosperitou dávají příklad ostatním zemím. Konkurenci jednotlivých jurisdikcí považujeme za garanci svobody a prosperity.

KAJMANSKÉ OSTROVY

Forma státu: Britské zámořské území. Legislativu určuje 18členný jednokomorový parlament, 15 zastupitelů je voleno a 3 jsou jmenováni guvernérem, kterého jmenuje britská královna.

Populace: 45 436

Rozloha: 264 km² (v Karibiku)

HDP na osobu: 42 000 USD

Nezaměstnanost: 2,6%

Inflace: 1,2% (měna: Kajmanský dolar)

Míra přerozdělování: Vláda přerozděluje 15% HDP

Daně: Od roku 1985, kdy zrušili roční daň z hlavy ve výši 10 kajmanských dolarů, neexistuje na ostrovech přímé zdanění. Neexistuje ani dědická daň, daň z kapitálu, darovací daň ani daň z nemovitosti. Polovinu příjmů stát získává zdaněním dovozů (zejm. aut, benzínu a alkoholu), druhou polovinu uvalováním poplatků (např. za pracovní povolení platí cizinci ročně stovky

kajmanských dolarů, za licenci k provozování pojišťovny se platí ročně 7 tisíc dolarů). Zdravotní pojištění není povinné, vláda poskytuje zdravotní pojištění jen svým zaměstnancům a případně lidem nad 60 let (ti platí státní pojišťovně 192 dolarů měsíčně a pojišťovna kryje některé účty za zdravotní péči, maximální pojistné plnění je 100 tisíc dolarů ročně). Kajmanské ostrovy se

také dosud odmítají podřídit směrnicí EU o zdaňování úspor občanů EU a úspory Evropanů tak i nadále nezdaňují. Od roku 2000 si lidé musí povinně přispívat do soukromých penzijních fondů měsíčně 250 kajmanských dolarů (zaměstnanec i zaměstnavatel) nebo 5% ze mzdy nižší než 5000 dolarů.

Zdroje: www.gov.ky www.cinico.ky www.eso.ky www.npo.gov.ky

Milionářská...

(Pokračování ze str. 1)

rodinná tradice, na trhu mu byly za tyto pozemky nabízeny obrovské sumy, jelikož jejich alternativní užití (turistika, zástavba) slibovalo vysokou výnosnost. Protože měřítkem státu k ohodnocení majetku je (nejvyšší) tržní hodnota, zemědělec se dostal ihned do nejvyššího pásma milionářské daně a byl nucen platit státu každoročně vysoké sumy. Jeho výnosy ze zemědělské činnosti byly však mnohem nižší a zdaleka nestačily na placení daně. Dotyčný byl zemědělcem odjakživa a k jinému účelu své pozemky využívat nechtěl, ovšem stát jeho majetek „objektivně“ ocenil a vyměřil mu daň, kterou nemohl platit. Jediným řešením bylo postupně začít pozemky odprodávat, aby měl vůbec na placení daně. Nakonec zemědělec vše prodal a svého řemesla i rodinného majetku se vzdal, aby z jejich hodnoty alespoň něco zachránil a převedl je do takové formy, která bude ze svých výnosů schopna alespoň pokrýt milionářskou daň.

Zastánci daně říkají: „Vždyť jen výnosy z takového jmění jsou schopny pokrýt milionářskou daň.“ Jenže tak to není. Za prvé, výnosy jsou zdaněny už samy o sobě coby

příjem. Za druhé, výnosy nejsou samozřejmost. I kdybych se snažil své jmění uložit a zhodnocovat co nejlépe, nemusí se mi to podařit a milionářská daň pak způsobuje zmenšování mého jmění v absolutních číslech. A za třetí, co když si svobodně zvolím držet majetek v takové formě, která mi nic kromě osobního užitku nevynáší? Když člověk žije ve velkém domě, který mu žádné úroky nevynáší, má prostě „smůlu“? Stát Vám vlastně říká: „Když budete mít majetek v takové formě, která svými výnosy nepokryje milionářskou daň, stát Vám z něj bude ukrájovat tak dlouho, až o něj přijдете se vším všudy.“ Stát tak nutí lidi jít proti svým preferencím: dům po předcích, který bych si chtěl nechat, si nenechám, protože by mi z něj jednou nic nezbylo – radši jej rovnou prodám a utržené peníze vložím do akciového fondu, abych byl alespoň z výnosů schopen platit milionářskou daň a mohl tak dlouhodobě uchovávat hodnotu, kterou jsem zdědil.

Ale není to jen samotný princip milionářské daně, ze kterého leze mráz po zádech. Každoroční sčítání osobního majetku je pro plátce milionářské daně utrpením. Přiznat se totiž musí vše. Do nekonečných seznamů, určených státním byrokratům, se vypisují šperky po předcích, kožichy, které má vaše žena v šatníku, náby-

tek, který máte v ložnici, prostě vše. Všechno putuje na berní úřady, všechno se o vás ví. Svoboda a soukromí jdou v zájmu vynucené solidarity stranou.

I přesto, že ročně údajně opustí Francii kvůli daním 300 až 600 multimilionářů, osobně pochybuji, že se tato daň po letošních volbách ve Francii zruší. Levice ji chce posílit, pravice ji chce povětšinou pouze omezit či „upravit, aby byla rozumnější“. Je těžké si představit, jak může být taková daň rozumnější. Snažme se alespoň, ať se neobjeví v České republice. Milionářská daň a majetková příznání, prosazované ČSSD a KSČM, nám hrozí dlouhodobě. V poslední době nám navíc reálně hrozí i daňová „harmonizace“ ze strany EU. Je nasnadě, že státy s neúspěšnými daněmi, které trpí odlivem lidí a firem do zahraničí, mají eminentní zájem na vnučení svých daní svému okolí. Pokud nemohou svým občanům zakázat opuštění země, mohou alespoň vnutit svůj systém do zahraničí tak, aby nebylo možné utéct za nižšími daněmi. Berme francouzský příklad jako odstrašující příběh o omezování svobody, jehož další obětí se nesmíme stát.

Pavel Ryska je student ekonomie na FSV UK, tento rok na Universitě Paris 1 Panthéon Sorbonne.

Dotacemi k překonání globalizace

MIROSLAV CVRČEK

V procesu globalizace letos nastává významný zlom, Evropská unie totiž založila „Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci“, který má ročně přerozdělovat půl miliardy eur. Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1927/2006 tak „Společenství ukáže svou solidaritu s pracovníky, kteří ztratili své zaměstnání z důvodu změn ve struktuře světového obchodu“.

Nařízení ve svém úvodu deklaruje, že „je nezbytné zachovat evropské hodnoty“. Náhlé změny evropských hodnot následkem činnosti tohoto fondu se totiž všichni obávali. Kromě toho je prý nezbytné podporovat rozvoj zahraničního obchodu, ale ne ledajakého, nýbrž spravedlivého! O svobodném tržním (nespravedlivém) obchodu se nařízení nezmiňuje.

Negativním účinkům globalizace je prý „v první řadě třeba čelit dlouhodobou, udržitelnou strategií Společenství pro obchodní politiku usilující o dosažení vysokých sociálních a ekologických standardů.“ Nařízení samozřejmě nemůže zapomenout ani na rovnost: „Komise a členské státy zajistí podporu rovnosti mezi ženami a muži a... učiní

příslušná opatření k prevenci jakékoli diskriminace na základě pohlaví, rasy či etnického původu, náboženského vyznání či přesvědčení, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace v průběhu různých etap zavádění Evropského globalizačního fondu a zejména v přístupu k jeho prostředkům.“ Sociální, ekologický, udržitelný, strategie, standardy, evropské hodnoty, rovnost... Jak je vidět, nařízení má veškeré potřebné výrazy pro dokument hodný Evropské unie. Jen není úplně jasné, jak globalizace souvisí se sexuální orientací.

Důvodem vzniku fondu jsou údajně oběti globalizace, lidí „kteří ztratili své zaměstnání z důvodu velkých změn ve struktuře světového obchodu způsobených globalizací.“ Největší změny ve struktuře obchodu znamenaly po rozpadu RVHP zejména státy východní části EU. Někdo by se tedy mohl domnívat, že Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci je tedy určen zejména pro ně. Avšak překvapivě více zastánců má fond v západní Evropě. Proč? Jedno z kritérií pro přidělení finančního příspěvku zní: „...propuštění během období

4 měsíců nejméně 1000 zaměstnanců jednoho podniku v členském státě, včetně pracovníků, kteří ztratí své zaměstnání u dodavatelů nebo u výrobců, kteří jsou odběrateli uvedeného podniku...“ Propouštění více než 1000 zaměstnanců jednoho podniku není pro východní Evropu příliš typické. Naopak velké mezinárodní firmy se v poslední době často stěhují na východ za nižšími náklady, ať už mzdovými nebo daňovými. Dá se tedy očekávat, že peníze z fondu budou využívat především staré země EU jako kompenzaci za útek firem.

Politici a úředníci Evropské unie vytrvale ignorují skutečnou příčinu ekonomických problémů Evropy. Vysoké daně, štedré sociální dávky. Stačilo by obojí snížit. Aby byla vyloučena veškerá diskuze o jiných způsobech řešení, vložili úředníci do nařízení kouzelný odstavec: „Jelikož sledovaných cílů (snížení nezaměstnanosti apod. – pozn. autora) nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu či účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se

zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekročí toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.“ Tento odstavec je v EU velice oblíbený, téměř totožný můžeme najít ve Směrnici o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států z roku 2003, ve Směrnici, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství z roku 2002, v Rozhodnutí o zavedení víceletého programu Společenství pro podporu bezpečnější-

ho využívání internetu z roku 2005, ve Směrnici o vzájemném uznávání průkazů způsobilosti námořníků z téhož roku a v mnohých dalších směrnících a nařízeních.

Žádost o finanční příspěvek má mimo jiné obsahovat „...odůvodněnou analýzu vztahu mezi plánovaným propouštěním a velkými změnami ve struktuře světového obchodu a doložené uvedení objemu propouštění, jakož i vysvětlení nepředvídané povahy těchto propouštění.“ Zatímco podle předpokladu Unie se podnikatelé nejsou schopni přizpůsobit změnám na trhu, pro úředníky EU to má být hračka: „Pomoc po-

skytovaná prostřednictvím Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci by měla být dynamická a schopná přizpůsobovat se stále se měnícím a často nepředvídatelným okolnostem na trhu.“

Je možné, že by to tentokrát mysleli úředníci a politici vážně? Že by jim opravdu šlo o nezaměstnané? Není. EU již má Evropský sociální fond, jehož hlavním cílem je boj s nezaměstnaností a jako obvykle i boj s diskriminací. Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci bude jen dalším symbolickým přerozdělovacím nástrojem EU určeným k podplácení voličů jejich vlastními penězi.

REGULAČNÍ POSTŘEHY

Jak správně regulovat národnost investorů

Během krátké doby se již podruhé nechávám při psaní regulačního postřehu inspirovat děním v Rakousku. Zřejmě to není náhoda, že mnohé tamní události mají co říci i našinci. Světaznalí často tvrdí, že existují-li vůbec cosi jako národní mentalita, pak ve středoevropském prostoru jsou si v tomto parametru nejbližší Češi a Rakušané, že jsou to de facto jen dvě poloviny jednoho národa, hovořící různými jazyky. I proto je užitečné Rakousko pozorovat, abychom mohli odhadnout, kam asi můžeme v mnoha oblastech směřovat sami, pokud samozřejmě zapomeneme na zcela divergentní a nadále divergující postoje k jaderné energii.

Při čtení dnešního postřehu však bude mít čtenář spíše pocit, že se naši jižní sousedé nechali naopak inspirovat v naší transformační historii. Mezi rakouskými finančníky, průmyslníky a zejména politiky totiž získává na popularitě myšlenka zřízení tzv. „Austrofondu“. Jeho smyslem je soustředit do jednoho holdingu všechny významné rakouské podniky typu megacihelny Wienerberger či petrochemického gigantu OMV (a mnoha dalších) a tak je v době globalizace a mezinárodních fúzí a akvizic „ochránit“ před „nebezpečím“, že by se dostaly mimo stávající kontrolu převážně domácích, rakouských akcionářů.

Technika vytvoření „Austrofondu“ by měla být poměrně jednoduchá. Na nákupu a „zcelení“ majetkových účastí v klíčových společnostech by se podílela národní vláda a rakouským kapitálem ovládané finanční a pojišťovací společnosti. Ti všichni by dali dohromady balík prostředků dostatečně velký na to, aby dokázal zajistit výkupy akciových podílů v těchto společnostech dříve, než by na akcionáře mohly za-

útočit nekontrolované mimorakouské nabídky. Nápad je „kreativní“ reakcí na vlnu fúzí a akvizic zejména v politicky citlivých oblastech jako je energetika či ocelářství, které v posledních letech podlehl ne jeden evropský národní šampión (vzpomeňme například nedávné převzetí přední evropské ocelárny Arcelor indickou skupinou Mittal). Ve Španělsku či Francii se dokonce nepřátelské nabídky na převzetí domácích dominantních energetických hráčů staly zásadními politickými tématy dne. Přesněji řečeno, tématem dne se stala otázka, jak vlastníkům domácích politických miláčků zřídit či dokonce znemožnit prodej jejich účastí zahraničním firmám, a to dokonce i jen firmám z členských zemí EU!

Také se vám zdá, že prožíváte děja vu? Že se znovu vrací myšlenka „rodinného stříbra“? Asi budeme muset Rakušanům něco připomenout z naší nedávné historie. Na počátku transformace mnozí taktéž měli za to, že jisté podniky jsou přece natolik důležité, že by je neměl vlastnit nikdo cizí, neznámý, nekontrolovatelný, tedy zahraniční. Jen pro pořádek, ukázalo se poměrně záhy, že mnohé tyto poklady jsou natolik důležité, že se právě bez zahraničních investic a know-how neobejdou. A když „rodinné stříbro“ trochu zašedlo a vytvořila se na něm patina, byli to titíž příznanci či nepřiznanci sociální inženýři, kteří se stejnou vehemencí začali popírat sami sebe a vymýšlet schémata tzv. investičních pobídek. Tedy metody, kterými všechny ty kdysi zlé a a priori nedůvěryhodné zahraniční investory naopak do země za každou cenu přilákat. A to dokonce za tak fantastických daňových, regulačních a organizačních podmínek, jaké naopak nikdy nebyly všem těm kdysi vzývaným domácím vlastníkům dopřány.

Že se členská země EU a náš soused chce vrátit k myšlence „rodinného stříbra“, je frustrující. Investiční pobídky i myšlenka „rodinného stříbra“ mají totiž identického ideového otce. Je jím princip selekce vlastníků a investiční diskriminace dle národního či národnostního klíče, který je v přímém rozporu se základními pravidly svobody, majetkových práv a ekonomické efektivity. Skoro by se chtělo říct, že v Evropské unii založené na volném pohybu lidí, kapitálu, zboží a myšlenek, by idea „Austrofondu“ a jí podobné měly být stejně tak zapovězeny jako xenofobii úvahy o násilných deportacích lidí jedné rasy z místa na místo. To, že tomu tak není, jen dokazuje, že pozornost Evropy se stále soustředí na nepodstatné (ústavní smlouva) a pomíjí zásadní (vlastnická práva). Pokud se toto nezmění, budeme se chovat jako pověštné obyvatelstvo v pohádce Tři veteráni, které zcela nespojitě jeden den křičí „cizinec je našinec“ a druhý zase „cizinec není našinec“. Taková perspektiva, pokud Rakušané ukazují jakýsi nový evropský trend, by byla věru smutná.

A přitom stačí tak málo. Přestat se jednou provždy ptát: „odkud investor pochází“ a tázat se konečně jinak: „proč by dotaz na původ investice měl být vůbec důležitý“.

Mojmír Hampel
ekonom
mojmir.hampel@cnb.cz

ÚŘAD NA ZRUŠENÍ

V této rubrice představujeme úřady, které žijí z peněz daňových poplatníků a jejichž existence je zbytečná nebo dokonce škodlivá. Jsme přesvědčeni, že odstraňování zbytečných úřadů je jediná cesta k omezení korupce a účinná cesta ke snížení daňového břemene.

Česká exportní banka

Běžné provozní náklady: 169 milionů korun

Z toho mzdy zaměstnanců: 100 milionů korun

Počet zaměstnanců: 126

Činnost: Česká exportní banka je státem vlastněná instituce, která poskytuje úvěry firmám určené na potenciálně ztrátové investice českých firem v zahraničí a na potenciálně ztrátový vývoz výrobků českých firem do zahraničí, do zemí jako je Írán, Bělorusko, Kazachstán a Moldávie. Její poslání je motivováno ideologií, podle které je dobré z peněz daňových poplatníků dotovat export i za cenu ztráty.

Hospodaření: V roce 2005 vykázala banka ztrátu 30 milionů korun, přestože obdržela státní dotaci 116 milionů ze státního rozpočtu. Navíc stát navýšil základní jmění v této ztrátové instituci peněžním vkladem ve výši 100 milionů. Dluhy České exportní banky v podobě vydaných dluhopisů činí od jejího vzniku v roce 1995 celkem 18,2 miliardy korun.

Hodnocení: Není správné, aby vývozci přenášeli své ztráty na daňové poplatníky. Chtějí-li firmy exportovat nebo investovat do rizikových oblastí a nemají-li na to vlastní kapitál, nechť si sjednají půjčky u komerčních bank za tržních podmínek, kde úrok odpovídá riziku.

Verdikt: Česká exportní banka by měla být zrušena, aby bylo zabráněno dalším ztrátám. 126 zaměstnanců se jistě snadno uplatní v soukromém bankovním sektoru, daňoví poplatníci ušetří desítky milionů ročně a stát přestane nesmyslně podporovat ztrátový export.

www.petrmach.cz

kompletní archiv Laissez Faire
od r. 1998
fulltextové vyhledávání
ve stovkách článků

Laissez-Faire, měsíčník pro svobodu jednotlivce. Čte se [lese-fér]. Vydává: občanské sdružení Laissez Faire. Adresa: Bozděchova 8, 150 00 Praha 5. Tel.: 603 228 753, mach@cepin.cz. Redakční rada: Petr Mach, Tomáš Jirsa, Jaroslav Bachora, Dalibor Roháč. Internetový archiv: www.petrmach.cz. Číslo účtu: 1011153517/5500. Náměty, články, reakce, zájem o předplatné, zájem o inzerci uvádějte na výše uvedený kontakt. Registrace MK 8183. ISSN 1212-8597

OFFSHORE poradenství & služby

► Nakupujete a prodáváte na internetu ?

► Obchodujete na FOREXu, s cennými papíry nebo pohledávkami ?

► Zabýváte se jakýmkoliv mezinárodním obchodem ?

AI
ARON INVESTMENT s.r.o.

► www.aroninvest.cz

ARON INVESTMENT s.r.o.

Bolzanova 1615/1

110 00 Praha 1 - Nové Město

Tel./fax: +420 224 240 688

Mobil: +420 728 598 522, +420 724 334 603

Email: info@aroninvest.cz